

Transkribering er et tilbud til deg som av ulike grunner ikke kan lytte til podcasten. Denne transkriberingen er gjort ved hjelp av kunstig intelligens. Tekstbaserte alternativ til lyd sikrer at alle får tilgang til samme informasjon og er en viktig del av arbeidet med å fremme universell utforming.

Utskrift av lydfil om politikk og administrasjon

Siv

Da skal vi snakke om politikk og administrasjon forholdet mellom kommunestyret og kommunens administrasjon. Dette bruker vi mye tid på i folkevalgtprogrammet og nå Dag-Henrik, hvorfor bruker vi så mye tid på akkurat dette temaet?

Dag-Henrik

Det er fordi at ethvert kommunestyre er helt avhengig av et godt samspill med sin administrasjon. For at vi skal få gjennomført den politikken de ønsker å gjennomføre.

Siv

Og Martin du, hvordan pleier du å snakke om dette temaet når du er ute i kommunestyret?

Martin

Kanskje det vi prater mest om er at vi er på samme lag. Noen tror at administrasjonen er liksom våre motstandere, og det er det jo ikke. Vi må ha administrasjon for å kunne lykkes sånn at vi er på samme lag. Men med ulike roller det er kanskje det viktigste vi prøver å å forklare.

Dag-Henrik

Så handler det i veldig stor grad om å forstå hvilken rolle den har. Og respektere hverandres roller, og det kommer ikke av seg selv. Det betyr at en må sette av tid til å diskutere. Hvilken rolle den har både de som er politikere og de som er administrasjon. Og det må komme fram til en sånn omforent forståelse av hverandres roller, sånn at en både forstår det og legg det til grunn både som politiker og som administrator.

Siv

Men denne dialogen om, eller for å få den felles forståelsen, er det noe man pleier å gjøre ut i kommunene og ha en sånn snakk.

Martin

Ofte så har den det og folkevalgtprogrammet legger opp til det at vi har en sånn prat, og der er det fin måte å begynne det på, eller så kan man gjerne gjøre det. Etter at kommunestyremøtet er ferdig slå av streamingen og ha et ha en liten sånn kort evaluering av hvordan dette kommunestyremøtet

gikk. Både dette er forholdet mellom de folkevalgte. Og hadde vi en respektfull tone og for hverandre fikk alle ordet. Men også hvordan administrasjonen la til rette for de politiske debattene. Det kan være alt ifra saksframlegg til hvor mye administrasjonen var involvert i debatten. For det er jo veldig ulikt fra kommune til kommune, så det kan man gjøre en kort evaluering etter egentlig hvert enkelt kommunestyre hvis man ønsker det. Men jeg synes i hvert fall i min minimum en gang i året bør den gjennomgå dette.

Dag-Henrik

For å få til det samspillet, så vet vi, og det har vi forskningsbelegg for å si at den viktigste faktoren for et godt samspill mellom de folkevalgte og administrasjonen. Det er faktisk kulturen i kommunestyret. Og med det menes at, det er en god tone i kommunestyret. De må veldig gjerne, og kanskje aller helst være politisk uenige politisk debatt er et gode for demokratiet. Så handler det veldig mye om hvilke på hvilken måte de debattene gjennomføres, og der er det avgjørende at den har respekt og forståelse for hverandres synspunkter. Og kan diskutere sak uten å diskutere person og at når kommunestyret har diskutert en sak at de da faktisk kan fatte et klart og tydelig vedtak som kommunedirektøren slipper å tolke. Men kan iverksette så snart som mulig.

Siv

Kommunestyret kjenner bare kommunedirektøren er det mange som sier, hva tenker dere om det?

Dag-Henrik

Altså formelt sett, så er jo det riktig. Det er kommunestyret som tilsetter kommunedirektør som har arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren, og det er kommunedirektøren som er møtepunktet mellom kommunestyret og administrasjonen. Når det er sagt, så er tillit mellom de folkevalgte og administrasjonen avgjørende viktig for at den skal få gjennomført den politikken man ønsker. Og for å Opprettholde og jobbe med tilliten for det man alltid jobbe med, så må man og møte folk. Og det betyr det at den å kjenner kommunedirektøren betyr ikke at det er ikke du skal treffe noen andre fra administrasjonen. Vi mener å kunne si at for eksempel når det er budsjettkonferanse, så bør liksom. Andre ledere i administrasjonen være med, og folk må få snakke sammen. Som politiker, så må jeg få snakke med utdanningsdirektøren eller Teknisk sjef, eller hva det er. Fordi at vi må bygge en relasjon, og derfor er både de formelle og de uformelle møteplassene viktig. Den uformelle praten kan du gjerne ha i pauser i de mer formelle møtene. Så det, at kommunedirektøren er til stede med flere av sine ledere, for eksempel mener jeg er en god ting, og det bidrar til å bygge tillit, og det bidrar til å bygge gode relasjoner mellom de folkevalgte og kommunens administrasjon som er viktig for å få til et godt samspill.

Martin

Dette er det noen formelle rammer, og det er ofte der vil det være litt mer nøye. Og det er hvis du er misfornøyd med for eksempel noen som jobber i administrasjonen eller med hva som skjer på Teknisk eller hva som skjer på en skole eller på pleie og omsorg da må du jo forholde deg til kommunedirektøren. Da kan du ikke begynne å peke på enkeltansatte eller andre ned i organisasjon. Da forholder du deg til kommunedirektøren, så sånn sett så kjenner du bare kommunedirektøren når du liksom begynner å bli litt temperatur eller saker som er vanskelig. Da er de formelle rammene som slår inn, så du kan har bare kontroll på eller muligheten til å si egentlig både positive og negative ting, egentlig bare til kommunedirektøren, så får kommunedirektøren formidle det videre. Dette er nok mer spesielt i forhold til hvis du har kritikk å komme med, så kritiserer du ikke læreren på skolen eller Teknisk sjef. Da er det kommunedirektøren du forholder deg til som institutt.

Dag-Henrik

Og snakke sammen i fredstid. Ja vi i KS anbefaler jo veldig sterkt at det gjennomføres utviklingssamtaler mellom representanter for kommunestyret. Det er ikke hensiktsmessig at hele kommunestyret gjør det. Men, representanter for kommunestyret og kommunedirektøren og den type utviklingssamtaler bør gjennomføres minst en gang i året. Jeg tror det kan være hensiktsmessig å gjøre det et par ganger. Og da kan en i forkant av de utviklingssamtalene ha en liten runde med kommunestyrerepresentantene etter et kommunestyremøte for eksempel: har dere innspill til utviklingssamtalen? Er det forhold vi bør ta opp med kommunedirektøren og motsatt, så skal kommunedirektøren nå forberede seg til en sånn utviklingssamtale, og i den samtalen skal den se litt på hvilken mål har kommunestyret satt, i hvilken grad har kommunedirektøren innfridd? Går da er det forhold vi skal jobbe mer med, er det forholdet i det politiske som vi må drøfte mer vi på politisk side og så videre. Men det at den snakker sammen om sånne ting også i fredstid, og kanskje først og fremst i fredstid, er kanskje noe av det klokeste en kan gjøre for å få til det gode samspillet.

Martin

Det aller viktigste jeg tenker på er å at tenke på at administrasjonen er dine viktigste medhjelpere og ikke dine motspillere. De kan hjelpe deg med å få gjennomført den politikken som kommunestyret ønsker, og når de gjennomfører den pliktoppfyllende på den måten kommunestyret bestemmer. Så du må huske på å stille pent med administrasjonen din, men det betyr ikke at du ikke skal stille krav, og det tror jeg mange må tenke gjennom at vi skal stille krav og gi dem klare retninger. Hvordan ønsker at de skal gå?

Siv

Avslutningsvis så lurer jeg er på: som ny folkevalgt er det noe man bør tenke på når det gjelder forholdet mellom politikk administrasjonen? Er det noe man kan gjøre feil?

Dag-Henrik

Alle har gjort feil og, og det er helt legitimt. Poenget er at den skal lære av. Feil han gjør, og hvis den jeg vil anbefale at folk skal være aktive fra første dag, men vær veldig bevisst at som medlem av et kommunestyre så er det jo arbeidsgiver. Det gir en lang rekke føringer på hvordan man kan opptre, og sånn som Martin sa i stad, hvis det er forhold i administrasjonen eller som du som arbeidsgiver lurer på, så er det kommunedirektøren som adressat. Som folkevalgt og medlem av kommunestyret. Så har du et overordnet arbeidsgiveransvar, men det daglige løpende arbeidsgiveransvaret det ligger til kommunedirektøren. Men ha det klart for det hele tiden at du er arbeidsgiver og tenker gjennom på hvilken måte kunne kan jeg akseptere at min arbeidsgiver omtaler meg i offentligheten? Og la det være en rettesnor for hvordan du uttaler deg som om de ansatte i kommunen du er arbeidsgiver tenk på det hele tiden. Og det er det. Ja, det er viktig.